

Czy Agresor zastąpi Dziedzica, czyli piąty sezon ze światowej sławy bocianami z Przygodzic

Już piąty sezon miliony miłośników przyrody z całego świata mogą obserwować życie bocianiej rodziny z Przygodzic koło Ostrowa Wielkopolskiego. W tym roku oba bociany pojawiły się na wizji już 24 marca, kilka dni po założeniu pod nie nowej podstawy. Obecnie intensywnie odbudowują gniazdo i pracują nad nowym pokoleniem boćków ☺. Co ciekawe, jest wśród nich ptak obrączkowany, który próbował zająć to gniazdo ubiegłej wiosny, ale odparty przez miejscowego „Dziedzica” spadł tak nieszczęśliwie, że z poważną raną trafił do opiekunów gniazda i weterynarza. Czy tym razem „Agresor” zostanie nowym właścicielem gniazda, czy też może ulegnie w walce „Dziedzicowi” lub innym bocianom? To wszystko można śledzić na stronie www.bociany.ec.pl.

Przyłot bocianów

Przyłot pierwszego bociana w tym sezonie do znanego dosłownie na całym świecie (od ubiegłego roku w co najmniej w 193 krajach i autonomicznych regionach) gniazda w Przygodzicach zaobserwował i sfotografował **24 marca o godz. 17.46** internautka o nicku „anula”, a pierwszą fotografię z ekranu wykonał o 17.49 „piotrek94b”, czyli **Piotr Józwiak** z Łodzi. Pomimo późnej wiosny tego roku, przyłot nastąpił parę dni wcześniej niż zwykle, gdyż w latach 2006, 2008 i 2009 pierwsze bociany notowano na tym gnieździe 28 marca, w roku 2007 - 27 marca, choć czasem ptaki ruszały w dalszą podróż, a właściwe osiedlenie następowało kilka dni później. Nic dziwnego, że w tym roku spieszyły się do gniazda - 16 marca otrzymało ono nową podstawę. ☺

Ponieważ w tym roku ptaki spędziły na gnieździe noc po przylocie, prawdopodobnie spróbują obsadzić je na ten sezon. Są jeszcze inne wskazówki, że dobrze się tu czują: zaledwie parę minut po pierwszej obserwacji, czyli o 17.52, internautki „Justyna” i „ekar” odnotowały, że boćki „szybko i od razu pracowały nad potomstwem”, co zresztą wymaga od samca dość akrobatycznych umiejętności :-)). Dzisiejszy poranek dzielą na odbudowę gniazda i pracę nad nowym pokoleniem boćków. ☺

Agresor zamiast Dziedzica?

W poprzednich latach dorosłe ptaki nie były oznakowane (choć od dawna corocznie obrączki otrzymuje potomstwo ich i okolicznych par, to musi osiedlać się gdzieś dalej), ale dzięki dokładnej analizie szczegółów upierzenia (a dokładnie ciemnej prędze na jednym piórze ogona, czyli

sterówce) przez Světlanę Vránovą z Czech wiemy, że samcem w trzech pierwszych sezonach (2006-2008) był ten sam „Dziedzic”.

W tym roku pod kamerą pojawił się inny bocian, oznakowany obrączką. Numer obrączki wymaga jeszcze odczytu, ale na 95% jest to bocian o niezwyklej historii, nazwany „**Agresor**”. Dnia 19 kwietnia ubiegłego roku zaatakował on gniazdo pod kamerą z wysiadującą jaja samicą, ale z odsieczą przybył samiec. W wyniku walki agresor spadł na sąsiedni dach z dużą raną pod skrzydłem. Nie mógł latać, więc trafił pod opiekę członków Południowowielkopolskiej Grupy OTOP, a potem weterynarza Stanisława Kempy z pobliskiego Ostrowa Wielkopolskiego. Po opatrzeniu rany i zaobrączkowaniu, przez trzy tygodnie dochodził w ogródku dra Kempy do sprawności, skąd samodzielnie odleciał 15 maja. Niespodziewanie, w połowie lipca dwukrotnie pojawiał się wieczorami na gnieździe pod kamerą, spędzając noce w towarzystwie miejscowej trójki wyrosniętych już młodych, podczas gdy ich rodzice (wrogowie „Agresora” z kwietnia) spali na sąsiednim kominie, a rano odganiaли go z gniazda.

Czy w tym roku „Agresor” zostanie nowym dziedzicem, czy też znów ulegnie w walce? Tę niezwykłą historię będzie mógł śledzić każdy na www.bociany.ec.pl.

Projekt „Blisko bocianów”

Projekt internetowej obserwacji bocianów białych w Przygodzicach „Blisko bocianów” realizowany jest przez **Południowowielkopolską Grupę Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków** (www.pwg.otop.skygroup.pl) - polskiego partnera międzynarodowej sieci towarzystw ochrony ptaków i ich siedlisk BirdLife International - przy współpracy **Gminy Przygodzice, Telekomunikacji Kolejowej S.A. i Grupy iTTv™** - jednego z pionierów multimedialnych transmisji internetowych i mobilnych w Polsce.

Projekt edukacyjno-badawczy PwG OTOP o nazwie „Blisko bocianów” ruszył wiosną 2006 r. - 24 marca założono kamerę, a 28 marca obserwowano pierwszy pojaw bociana na gnieździe. Gniazdo to położone jest w Wielkopolsce: w gminnej wsi Przygodzice (www.przygodzice.pl), w powiecie ostrowskim. Ptaki żerują w dolinie rzeki Baryczy, tuż przy największym w Polsce **Parku Krajobrazowym „Dolina Baryczy”,** jednocześnie **Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.**

Celem projektu jest przybliżenie wszystkim miłośnikom przyrody życia bociana białego - „najbardziej polskiego gatunku ptaka”. Warto bowiem pamiętać, że polska populacja bociana białego, licząca ok. 40 tys. par, jest największą na świecie i stanowi około 1/4 całej populacji

światowej. Z drugiej strony, jest to znaczący spadek od ok. 52 tys. par, zanotowanych w naszym kraju w czasie VI Międzynarodowego Spisu Gniazd Bociana Białego w roku 2004.

Monitorowane gniazdo znajduje się od 1991 r. na podstawie na kominie dawnej kotłowni przy **Urzędzie Gminy w Przygodzicach**, koło parkingu przy drodze krajowej nr 11, łatwo więc je odwiedzić nie tylko wirtualnie. Tydzień przed tegorocznym przylotem, 16 marca, staraniem Urzędu Gminy i z pomocą Ochotniczej Straży Pożarnej z Przygodzic założono nową podstawę pod gniazdo, opierając ją o nieużywany już kominie, przez co jest jeszcze bardziej stabilna.

Ze względu na **bezpieczeństwo bocianów**, kamera jest umieszczona na specjalnie skonstruowanym wysięgniku - odchylonym w bok, by ptaki mogły bezpiecznie i bez problemów siadać na gnieździe. Kamera nie zakłóca normalnego toku życia bocianów, jest przez nie traktowana jako stały element otoczenia gniazda, o czym może się przekonać każdy obserwator obrazu.

Nazwa projektu oddaje nie tylko techniczne możliwości stałego oglądania dziko żyjących bocianów, ale ich bliski związek emocjonalny z milionami internautów, którzy śledzą i kibicują swoim ulubieńcom, którym nadali w wyniku konkursu imiona „Przygoda” i „Dziedzic” (gdyż gniazdo w Przygodzicach znajduje się tuż przy dawnym majątku ziemskim, należącym m.in. do książąt Radziwiłłów). **O sympatii internautów świadczą komentarze na forum www.bocianyprzygodzic.pun.pl po wczorajszym przylocie.** „Angelika_72” z Darłowa napisała: „Są!!!!!!! Cały dzień zaglądałam na stronę z bociankami i nic. Teraz już są. HUUURRRRA. Znów zagoszczą w moim domu, jak co roku. Bardzo się cieszę.”, a „Mimi” z Gdyni: „Witajcie kochane bocianki, tyle miesięcy rozłąki i w końcu jesteście, piękne i dostojne jak zawsze... Czas pokaże czy to nasza para czy goście ale i tak miło widzieć te piękne ptaki”.

Wybór gniazda do projektu okazał się bardzo trafny: **para gniazdująca na nim we wszystkich czterech sezonach zniosła aż po 5 jaj** (średnia dla bocianów to niewiele powyżej 4). Przykładowo w 2008 r. kolejne jaja internauci zauważyli: 6/7, 8, 10/11, 12/13 i 14/15 kwietnia. Bocianie jaja ważą po ok. 70-80 gramów. **W kolejnych latach wykluło się z nich 5, 3, 5 i 5 piskląt**; a lotność osiągnęły: trzy młode bociany w roku 2006 (nazwane przez internautów w drodze konkursu: „Przydzio”, „Dodzio” i „Adzia”), dwa w 2007 („Kajtek” i „Kaśka”), cztery w 2008 („Antek”, „Dolina”, „Tosia” i „Wojtek”) i trzy w 2009 („Antek”, „Barycz” i „Zosia”).

Od 2007 roku działa też **forum dyskusyjne miłośników bocianów** www.bocianyprzygodzic.pun.pl, kierowane przez Polkę z Grecji Evę Stets, gdzie można wymienić się swoimi obserwacjami, dowiedzieć się czegoś od bardziej doświadczonych osób, znaleźć namiary na inne kamery gniazdowe, ciekawe strony i publikacje o bocianach.

Choć projekt „Blisko bocianów” to głównie edukacja, to uzyskane dzięki niemu materiały badawcze wykorzystano w anglojęzycznej monografii o bocianie w Polsce pt. „*The White Stork in Poland*”, a w 2008 r. Maria Foterek obroniła na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu pracę magisterską o biologii okresu pisklęcego bocianów na podstawie nagrań z kamery w Przygodzicach z roku 2007.

Możliwości odbioru obrazu z kamery

Poza transmisją multimedialną dla komputerów i telefonów komórkowych na stronach www.bociany.ittv.pl oraz wap.bocianyonline.pl (25 i 20 klatek/sekundę), dostępna jest również emisja odświeżanych co kilka sekund zdjęć na specjalnej stronie www.bociany.ec.pl oraz wap.ittv.pl. Przekaz strumieniowy dostępny jest na otwartych światowych platformach internetowych telewizji P2P, live broadcasting oraz mobiTV iTTV.

Bociany ambasadorami Polski na świecie

Wg informacji Andrzeja Filipowicza z Grupy iTTV, w latach 2006-2009 transmisję z Przygodzic obejrzało szacunkowo **od ok. 1,5 miliona w pierwszy roku do ok. 5 milionów internautów**.

Obserwatorzy ci pochodzą dokładnie z całego świata. Na stronie www.bociany.ec.pl można znaleźć listę 193 krajów i autonomicznych regionów, skąd dokonywane są wejścia na stronę i ich mapę z ostatniego tygodnia. Największe ilości obserwatorów z Europy (po Polsce) pochodzą kolejno z: Niemiec, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Francji i Włoch; ze świata z: USA, Chin, Tajlandii, Wietnamu i Egiptu. Ale są i użytkownicy z krajów tak egzotycznych, a czasem nieznanymi, jak: Aruba, Barbados, Belize, Fiji, Kajmany, Nepal, Nowa Kaledonia, Papua-Nowa Gwinea, Saint Kitts i Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Suaziland, Wybrzeże Kości Słoniowej i Wyspy Turks and Caicos.

O zainteresowaniu projektem świadczy też fakt, że strona www.bociany.ec.pl z obrazem z kamery szybko wspina się i jest już na **7. miejscu w światowym rankingu 1192 stron o ptakach** <http://www.birdingtop500.com>.

Paweł T. Dolata

koordynator projektu PwG OTOP „Blisko bocianów”

www.bociany.ec.pl

0-604 809-146, p.dolata@op.pl